

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U000759

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-03-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Марія Василівна

2. Shevchenko Mariya V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.21

Назва наукової спеціальності: Мікологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-03-2019

Спеціальність за освітою: Ботаніка

Місце роботи здобувача: Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, 2, м. Київ, Київська обл., 01004, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.211.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, 2, м. Київ, Київська обл., 01004, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, 2, м. Київ, Київська обл., 01004, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.29

Тема дисертації:

1. Афілофороїдні гриби Ічнянського національного природного парку
2. Aphylophoroid Fungi of Ichnia National Nature Park

Реферат:

1. Дисертація присвячена вивченню видової різноманітності, таксономічних та екологічних особливостей афілофороїдних грибів Ічнянського національного природного парку. Встановлено, що мікобіота афілофороїдних грибів дослідженої території представлена 199 видами, які належать до 112 родів, 39 родини, 14 порядків та двох класів відділу Basidiomycota. Із виявлених видів 197 вперше наводяться для території дослідження, 148 – для Лівобережного Лісостепу, а 10 – є новими для території України. У результаті аналізу видового складу афілофороїдних грибів основних рослинних угруповань Ічнянського національного природного парку було встановлено, що головними осередками видового різноманіття цих макроміцетів є корінні фітоценози дубово-грабових (103 види; 51,8%) та дубових (57 видів; 28,6%) лісів, які фрагментарно збереглися по всій території парку, а також соснових (87 видів; 43,7%) лісів, що займають найбільші площі серед лісової рослинності дослідженої території. Розподіл видів за еколого-трофічними групами показав значне переважаєння ксилосапротрофів (165 видів; 82,4%), що підтверджує важливу роль афілофороїдних грибів як основних редуцентів рослинних решток у лісових екосистемах парку. Проаналізовано консортивні

особливості афілофороїдних грибів основних лісоутворювальних порід Ічнянського національного природного парку. Встановлено, що найбільшою видовою різноманітністю характеризуються мікокомплекси сосни, дуба, берези, клена, граба, вільхи та осики, які домінують у деревостанах більшості лісових угруповань. Проведені дослідження дали змогу виявити нові місцезростання рідкісних видів афілофороїдних грибів. Серед них *Grifola frondosa*, внесена до Червоної книги України, два види, *Phellinidium ferrugineofusum* та *Kavinia alboviridis*, пропонуються для внесення до вищезазначеного документу з природоохоронним статусом «вразливий вид». Уперше проведена оцінка та категоризація цих рідкісних видів за критеріями МСОП та запропонована система заходів, спрямованих на збереження їхніх місцезростань у межах території дослідження.

2. The dissertation is devoted to exploration of the species diversity, the taxonomic and ecological peculiarities of aphyllorphoroid fungi at Ichnia National Nature Park. The aphyllorphoroid fungi over the research territory cover 199 species belonging to 112 genera, 39 families, 14 orders and two classes of Basidiomycota division. Out of them, 197 species were reported for the research territory for the first time, 148 species were first reported for the Left Bank Forest Steppe and 10 species are new for the territory of Ukraine. As a result of comparing the mycobiota species of the major plant groups at Ichnia National Nature Park, it was found out that the key foci of the aphyllorphoroid fungi diversity feature the indigenous plant communities of the hornbeam-oak forests (103 species; 51.8%) and oak forests (57 species; 28.6%), fragmentarily preserved all over the park's territory, as well as those of the pine tree forests (87 species; 43.7%), covering the largest areas among the plant vegetation of the researched area. It was shown that aphyllorphoroid fungi at Ichnia National Nature Park demonstrate a wide range of the nutrition strategies. The xylosaprotrophes (165 species; 82.4%) prevail in the researched mycobiota, evidencing an important role of aphyllorphoroid fungi as the major decomposers of plant debris in the forest ecosystems. The consortive specifics of aphyllorphoroid fungi for the major forest forming species at Ichnia National Natural Park were analyzed. The highest species diversity is reported for the fungi of the pine tree, oak, birch, maple, hornbeam, alder and aspen – the forest forming species dominating among the forest stands of most forest phytocenosis. The completed researches resulted in discovering new locations of rare aphyllorphoroid fungi. One of these species (*Grifola frondosa*) is listed in the Red Book of Ukraine. We propose listing the other two species, particularly *Phellinidium ferrugineofusum* and *Kavinia alboviridis*, in the new edition of the forgoing document, bearing "Vulnerable" conservation status. It was evaluated and categorized these rare species relying on the criteria suggested by the International Union for Conservation of Nature. The system of efforts was suggested to protecting the rare aphyllorphoroid fungi species at Ichnia National Nature Park.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гелюта Василь Петрович
2. Heluta Vasyl P.

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвиненко Юлія Іванівна
2. Lytvynenko Yulia I.

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фоміна Марина Олександрівна
2. Fomina Maryna O.

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Дідух Яків Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Дідух Яків Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.